

Traject Begaafdheidscoördinator

Overzicht modules

Dr. Sabine Sypré

PhD in psychology

ECHA-Specialist in Gifted Education

INHOUD

1	Programma overzicht.....	5
	8 verplichte modules	5
	5 keuzemodules.....	5
	Praktisch.....	6
	Studiebelasting	6
	Certificaat.....	6
	Coördinator traject.....	7
	Planning en locatie	7
	Tarieven	7
2	Modules details	8
2.1	Verplichte modules.....	8
2.1.1	Inleiding in begaafdheidsmodellen	8
2.1.2	Beleid op leerlingenbegeleiding met focus op cognitief sterk functionerende leerlingen.....	9
2.1.3	Signaleren van cognitief sterk functioneren.....	10
2.1.4	(Geen) kenmerk van begaafdheid?	10
2.1.5	Emotionele en sociale ontwikkeling van cognitief begaafde kinderen (voor bao) 11	
2.1.6	Versnellen... dat loopt toch slecht af? (voor bao)	11
2.1.7	Onderwijsaanpassingen cognitief sterk functionerende leerlingen	12
2.1.8	Compacten en verrijken in het secundair onderwijs (voor so).....	13
2.1.9	Studiekeuzebegeleiding bij begaafde jongeren (voor so)	14
2.1.10	Onderpresteren op school: herkennen en preventieve aanpak.....	14
2.2	Mogelijke keuzemodules	15
2.2.1	Begaafdheid en mindset	15

2.2.2	Mindsettraining voor kleuters - kinderen - jongeren.....	15
2.2.3	Onderpresteren van cognitief begaafde leerlingen omkeren	16
2.2.4	Het begeleiden van onderpresterende kinderen met De kracht in jezelf.....	16
2.2.5	Het begeleiden van onderpresterende jongeren met Wijs op weg	16
2.2.6	Cognitief begaafd en nog iets meer? Dubbel bijzonder.....	17
2.2.7	Gendersverschillen bij cognitieve begaafdheid.....	17
2.2.8	Suicide bij begaafde jongeren	18
2.2.9	Het ABC van motivatie bij begaafde personen.....	18
3	Curriculum vitae Sabine Sypré.....	19
3.1	GEGEVENS	19
3.2	DIPLOMA'S	19
3.3	PUBLICATIES.....	20
3.4	ERVARING	20
3.4.1	Werkervaringen bouwsector	20
3.4.2	Werkervaringen hoogbegaafdheid	20
3.4.3	Vrijwilligerswerk.....	21
3.5	TALEN.....	21
3.6	VRIJE TIJD	21
3.7	BIJLAGE.....	21
3.7.1	ERVARING HOOGBEGAAFDHEID.....	21

Als onderwijsprofessional kom je regelmatig bewust of onbewust in contact met hoogbegaafde kinderen of jongeren. Ben je leerkracht en heb je af en toe een vermoeden van hoogbegaafdheid bij één of meerdere kinderen in je klas of school en wil je graag (bijkomende) kennis om deze doelgroep te herkennen en goed te kunnen ondersteunen? Ben je zorgcoördinator of leerlingbegeleider en wil je met jouw school een beleid op leerlingenbegeleiding uitwerken met de focus op cognitief sterk functionerende leerlingen? Ben je directeur en wens je je team te ondersteunen in de zoektocht naar handvaten voor begeleiding van deze groep leerlingen?

Herken je je in één van bovenstaande situaties, dan is onze opleiding tot Begaafdheidscoördinator beslist iets voor jou. Je verwerft als professional een stevige, wetenschappelijk onderbouwde basis in begaafdheid en cognitief sterk functioneren naast heel wat tools voor praktische toepassingen waarmee je direct aan de slag kan op jouw school.

Voor leerkrachten, leerlingbegeleiders en directieleden uit het lager én secundair onderwijs die binnen hun klas of binnen hun bredere schoolomgeving met de doelgroep van sterk functionerende kinderen en jongeren aan de slag willen.

1 PROGRAMMA OVERZICHT

Het traject is een mix van kennis- en praktijkmodules waardoor je kritisch leert kijken en praktisch leert handelen. Acht modules zijn verplicht voor iedereen die het traject volgt. Daarnaast kan je nog vijf andere modules vrij kiezen zodat de opleiding beter aansluit bij jouw behoeften of bij jouw doelgroep. Zo zijn er keuzemodules voor kleuterschool, lagere school of secundair onderwijs. Je vindt een modelprogramma voor elke doelgroep hieronder, maar je kan ook zelf je eigen programma samenstellen. Weet je niet wat gekozen? Dan kan je contact opnemen met Sabine Sypré, coördinator van dit traject, die samen met jou en/of je school, kan bekijken welke modules best bij jou passen.

8 verplichte modules

- Inleiding in begaafdheidsmodellen
- Beleid op leerlingenbegeleiding met focus op CSF leerlingen
- Signaleren van cognitief sterk functionerende leerlingen
- (Geen) kenmerk van begaafdheid?
- Emotionele en sociale ontwikkeling van cognitief begaafde kinderen (voor bao)
- Versnellen, dat loopt toch slecht af? (voor bao)
- Onderwijsaanpassingen cognitief sterk functionerende leerlingen
- Compacten en verrijken in het secundair onderwijs (voor so)
- Studiekeuzebegeleiding bij cognitief begaafde jongeren (voor so)
- Onderpresteren in de klas: herkennen en preventieve aanpak

5 keuzemodules

Voorbeeld niveau basisonderwijs

- Verrijken met de taxonomie van Bloom
- Organisatie van een verrijkingsklas
- Kapstokken voor curriculum van verrijkingsklassen
- Mindset basis
- Mindsettraining voor scholen
- Filosoferen met kinderen/kleuters
- Versneld automatiseren

Voorbeeld niveau secundair onderwijs

- Verrijken met de taxonomie van Bloom
- Onderpresteren van cognitief begaafde leerlingen omkeren
- Mindset basis
- Mindsettraining voor scholen
- Opleiding Wijs op weg, programma om onderpresteren van jongeren om te keren

Praktisch

Er kunnen ook andere personen, die niet deelnemen aan het traject, inschrijven voor de modules. Maar om een groepsgevoel te bekomen worden de modules zo ingepland dat een groep die start aan een traject de hele opleiding bijeen kan blijven. De deelnemers van het traject beginnen elke opleidingsdag met een koffie of thee waarbij we reflecteren over een vorige opleidingsdag en we gaan ook samen lunchen over de middag. Het verloop van een opleidingsdag ziet er dan als volgt uit:

- 9.30u: kennismaking of reflectie over vorige module
- 10.30u: start kennis- of praktijkmodule
- 12.30u: lunch
- 14.00u: start kennis- of praktijkmodule
- 16.30u: einde en napraten

Elk traject wordt afgesloten met een terugkomdag voor de hele groep. Op deze dag maken we uitgebreid tijd voor al jullie vragen, overlopen we samen het examen over het verplichte gedeelte (voor wie dat wenst af te leggen) en plannen we een intervisiemoment waarin jullie cases aan bod kunnen komen.

Studiebelasting

De studiebelasting voor de opleiding is 85 uur waarvan 28 uur bijwonen van de modules, 8 uur reflectiemomenten, 7 uur intervisie en uitleg examen, 40 uur studie en 2 uur examen.

Certificaat

Deelnemers die aanwezig zijn bij 80% van de modules, ontvangen na afloop het vormingsattest. Na deze opleiding volgt een theoretisch examen waarna je, indien geslaagd, een Diploma Begaafdheidscoördinator kan ontvangen.

Coördinator traject

dr. Sabine Sypré, ECHA Specialist, verantwoordelijke opleidingen Hoogbloeier®. Zij geeft ook de verplichte kennismodules. Voor de keuzemodules kunnen er andere lesgevers zijn. Zie cv als bijlage.

Planning en locatie

Zie agenda

Tarieven

Onderstaande tarieven zijn voor het academiejaar '24-'25. De meest actuele prijzen zijn te vinden op onze website www.hoogbloeier.be:

- Vroegboektarief (geldig tot 2 maanden voor aanvang van een traject): €2195,- (excl. 21% BTW)
- Normaal tarief: €2395,- (excl. 21% BTW)

Inbegrepen in de prijs: 13 opleidingsmodules, terugkomdag, examen, syllabus, handouts en illustratief lesmateriaal, koffie/thee/water en lunch. Van deze opleiding wordt een factuur gemaakt. Bedrijven kunnen ook genieten van een ondersteuning via de KMO-portefeuille.

Als extraatje geven we onze toekomstige begaafdheidscoördinatoren ook nog het boek [Mijn inspiratieboek/boost](#) van het Project Voorbeeldscholen-team ter waarde van **€36,90** mee.

Wil je meer informatie of een afspraak maken, telefoneer dan +32 478 20 69 87 of mail naar opleidingen@hoogbloeier.be.

2 MODULES DETAILS

Elke module wordt vergezeld door een syllabus die de theoretische concepten in tekstvorm presenteert, samen met notitieslides voor in-class aantekeningen. Er wordt nauwlettend aandacht besteed aan wetenschappelijk gefundeerde informatie, met duidelijke referenties naar alle gebruikte bronnen. Aan het einde van elke module wordt een literatuurlijst verstrekt. Tijdens de les brengt de instructeur ook relevante boeken mee over het betreffende onderwerp, om te bladeren en geïnspireerd te raken. Naast de syllabus is er een gedeelde drive waar elke deelnemer toegang toe heeft. Hierin bevinden zich niet alleen de syllabus in PDF-formaat, maar ook de slides in groot formaat. Bovendien worden alle onderzoeksartikelen waarnaar wordt verwezen in de syllabus in de drive opgenomen, zodat deelnemers zelf kunnen bekijken wat de auteurs over het onderwerp hebben geschreven. Ten slotte wordt er ook aanvullend materiaal, zoals identificatielijsten, beschikbaar gesteld in de drive, waardoor het een waardevolle bron van informatie is voor alle deelnemers.

Hieronder vind je een korte beschrijving van elke module, met de inhoudstafel van de syllabus.

2.1 Verplichte modules

2.1.1 Inleiding in begaafdheidsmodellen

Elke wetenschapper die in het domein van begaafdheid onderzoek verricht, gebruikt een model om begaafdheid te beschrijven of te verklaren. De centrale cognitieve component in de definities gaat in recentere modellen steeds meer verschuiven naar een complexere opvatting over begaafdheid.

In deze inleiding worden de modellen van Renzulli, Mönks, Gagné, Project TALENT en Jan Kuipers besproken.

1	Wetenschappelijke modellen.....	4
1.1	Van statisch naar dynamisch model.....	6
1.2	Van beschrijvend naar verklarend model.....	7
2	Het Drie-componenten-model - Joseph Renzulli.....	9
3	Het Triadisch Model - Mönks.....	12
4	Differentiatiemodel van Begaaafdheid en Talent - Gagné	14
5	Model van Cognitieve Talentontwikkeling - Project TALENT	17
5.1	Cognitieve vaardigheden	18
5.2	Niet-cognitieve leerkenmerken	20
5.3	Omgevingskenmerken	22
5.4	Leerprestaties.....	22
6	Het Model van Talentontwikkeling van Kuipers.....	24
6.1	Het Model van Talentontwikkeling - MTO	24
6.1.1	De kracht in jezelf	24
6.1.2	De kracht van de omgeving	26
6.1.3	Het proces van leren	26
6.2	Vertaling van het model naar kinderen	28
	Literatuur	31

2.1.2 Beleid op leerlingenbegeleiding met focus op cognitief sterk functionerende leerlingen

Het ontwikkelen van een schoolbeleid om onderwijs voor cognitief sterk functionerende leerlingen passender te maken, kost tijd en vraagt kennis, ervaring en nieuwe inzichten. Hoe kunnen we het onderwijs aan deze leerlingen optimaal inbedden in het beleid op leerlingenbegeleiding?

Wanneer scholen hun onderwijs en begeleiding willen afstemmen op cognitief sterk functionerende leerlingen, vraagt dit aanpassingen op meerdere niveaus binnen een school. Hoe start je op jouw school een beleid op leerlingenbegeleiding met een focus op CSF op? Welke stappen dien je hierbij best te volgen?

In deze praktijkmodule leren we aan de hand van een handig stappenplan hoe je zo'n beleid met focus op cognitief sterk functioneren kan integreren in jouw school.

1	Beleid op leerlingenbegeleiding.....	4
1.1	Met focus op cognitief sterk functionerende leerlingen.....	4
1.1.1	Draagvlak binnen het leerkrachtenteam	5
1.1.2	Professionalisering van het leerkrachtenteam	5
2	Implementatie van een CSF beleid	7
2.1	Succesfactoren bij de implementatie van een CSF beleid.....	7
2.1.1	Kernteam CSF.....	7
2.1.2	Gemeenschappelijke visie op begaafdheid.....	8
2.1.3	Projectleider	8
2.2	Stappenplan als hulpmiddel	9
	Literatuur	11

2.1.3 Signaleren van cognitief sterk functioneren

Leerkrachten, maar ook anderen, herkennen niet altijd wie cognitief begaafd is. Het verschil kennen tussen leerkenmerken en niet-cognitieve persoonskenmerken is hierbij van belang.

2.1.4 (Geen) kenmerk van begaafdheid?

Niet-cognitieve persoonskenmerken zoals perfectionisme, doorzettingsvermogen, behoefte aan autonomie, autoriteit in vraag stellen, creativiteit, humor, enzovoort kunnen bij begaafde personen onderling sterk verschillen.

Beide modules rond signaleren (2.1.3 en 2.1.4) zijn vervat in één syllabus:

1	Identificatie van begaafdheid	4
1.1	Geen makkelijke klus.....	4
1.2	Het doel van identificatie van begaafdheid.....	5
2	Kenmerken van begaafdheid	7
2.1	Leerkenmerken van cognitief begaafde personen.....	7
2.1.1	Snelheid van denken.....	8
2.1.2	Kennisbank en geheugen	8
2.1.3	Complexiteit en abstractie.....	8
2.1.4	Leer- en oplossingsstrategieën	8
2.1.5	Zelfregulatie en metacognitie	8
2.2	Niet-cognitieve persoonskenmerken	9
2.2.1	Perfectionisme	9
2.2.2	Overexcitabilites	11
2.2.3	Hoogsensitiviteit	15
2.2.4	Autonomie	15
2.2.5	Asynchroniteit.....	15

2.2.6	Autoriteit.....	19
2.2.7	Authenticiteit.....	20
3	Screening, signalering, diagnosticering.....	21
3.1	Terminologie.....	21
3.2	Doelgroep.....	22
3.3	Profielen van hoogbegaafde leerlingen.....	23
3.4	Signaleringsprotocollen.....	24
	Literatuur.....	26

2.1.5 Emotionele en sociale ontwikkeling van cognitief begaafde kinderen (voor bao)

De ontwikkeling van het gevoelsleven en de persoonlijkheid, het leren omgaan met anderen en het aanleren van sociale vaardigheden staat bij begaafde personen niet los van hun cognitieve begaafdheid. Het is dus van belang dat er rekening wordt gehouden met hun noden en mogelijkheden.

Hoe ontwikkelen cognitief begaafde peuters, kleuters en kinderen zich op gebied van emoties, vriendschappen en sociale vaardigheden ten opzichte van normaal begaafde kinderen?

1	Sociale en emotionele ontwikkeling.....	4
1.1	Ontwikkelingsvoorsprong.....	4
1.2	Voorsprong op sociaal en emotioneel gebied.....	6
1.2.1	Vriendschapsverwachtingen.....	7
1.2.2	Theory of Mind.....	9
1.3	Ontwikkeling en gedragskenmerken van het jonge begaafde kind.....	10
1.1.1	Baby's.....	11
1.1.2	Peuters.....	12
1.1.3	Kleuters.....	13
	Literatuur.....	15

2.1.6 Versnellen... dat loopt toch slecht af? (voor bao)

In deze kennismodule bekijken we hoe scholen versnellen in de praktijk moeten aanpakken, welke vormen van versnellen er zijn, welke criteria er belangrijk zijn bij het maken van een beslissing om al dan niet te versnellen. We bespreken ook een instrument dat scholen kan helpen bij het onderbouwen van de beslissing.

1	Het concept versnellen.....	4
2	Hardnekkige mythes over versnellen	6
2.1	Twee vaak gebruikte argumenten tegen versnelling	6
2.1.1	De cognitieve en sociaal-emotionele impact van versnellen.....	7
2.1.2	Kinderen moeten leren omgaan met leeftijdsgenoten... of niet?	8
2.2	Diverse argumentatie rond versnelling	9
2.3	Differentiatie, een alternatief voor versnellen?.....	10
3	Academische en sociaal-emotionele gevolgen van versnellen	12
3.1.1	Zelfconcept van versnelde leerlingen	13
3.1.2	Sociaal-emotionele kenmerken van versnelde leerlingen	14
4	Praktische aanpak bij versnellen	17
4.1	Criteria en factoren bij overweging.....	17
4.1.1	Criteria leerling	17
4.1.2	Criteria school.....	19
4.1.3	Criteria ouders	20
4.2	Gegronde redenen om niet te versnellen	20
4.3	Praktisch.....	21
4.4	Beleid op leerlingenbegeleiding	22
4.5	Wettelijk kader in Vlaanderen.....	23
4.5.1	Basisonderwijs	23
4.5.2	Secundair onderwijs.....	24
	Literatuur	26

2.1.7 Onderwijsaanpassingen cognitief sterk functionerende leerlingen

In deze kennismodule leren we om leerkenmerken om te zetten naar onderwijsbehoeften, zien we waarom het noodzakelijk is om onderwijsaanpassingen te geven en wordt uitleg gegeven over het principe van compacten en verrijken.

1	Algemeen geldende principes in de regulier klas	4
2	Nood aan een andere manier van lesgeven?.....	6
2.1	Gemiddelde leerling	6
2.2	Zone van naaste ontwikkeling	6
2.3	Leerkenmerken begaafde leerling.....	8
3	Systeem van compacten en verrijken	10
3.1	Compacten	11
3.2	Verrijken.....	12
3.2.1	Soorten verrijking.....	13
3.2.2	Eisen aan goed verrijkingsmateriaal	14

3.3	Belangrijk en te onthouden.....	15
4	Groeperen en versnellen	17
4.1	Groeperen	17
4.1.1	Groeperen in de wetenschappelijke literatuur.....	17
4.1.2	Groeperen in de praktijk.....	18
4.1.3	Klasmanagement bij niveaugroepering	19
4.2	Versnellen	23
	Literatuur	25

2.1.8 Compacten en verrijken in het secundair onderwijs (voor so)

In het secundair onderwijs is het iets minder makkelijk om verrijking aan te bieden omdat er heel wat leerkrachten zijn. Soms is een draaideurmodel, waarbij de cognitief sterke leerling de reguliere lessen verlaat om aan andere opdrachten te werken, een voor de school eenvoudiger manier van compacten en verrijken.

In deze kennismodule leren we hoe je aan compacten en/of een draaideurmodel moet beginnen. Welke oefeningen moeten geschrapt worden? Zal je niet teveel schrappen? En wat moet ik dan in de plaats gaan geven? Wat is geschikt verrijkingsmateriaal?

1	Signaleren in het secundair onderwijs.....	4
2	Onderwijsaanpassingen voor de individuele leerkracht	7
2.1	Algemeen geldende principes in de reguliere klas.....	7
2.2	Compacten.....	8
2.3	Verrijken.....	9
2.4	Groeperen.....	12
2.5	Versnellen	12
	Voorbeeld: woordenschat Latijn versneld automatiseren.....	12
3	Onderwijsaanpassingen op schoolniveau	15
3.1	Verrijkingsklas	15
3.2	Draaideurmodel	17
	Voorbeeld 1: uit Mijn inspiratieboek/boost.....	19
	Voorbeeld 2: Sint-Jozef Humaniora pluswerking.....	20
	Voorbeeld 3: Sint-Vincentius pluswerking	21
3.3	Versnellen	22
3.4	Andere mogelijkheden op schoolniveau	26
	Literatuur	28

2.1.9 Studiekeuzebegeleiding bij begaafde jongeren (voor so)

Een ontbrekend element in de persoonlijke ontwikkeling van de meeste begaafde (jong)volwassenen is een aangepaste studiekeuzebegeleiding. Sommigen weten al heel vroeg wat ze willen worden, maar andere lijken goed te zijn in alles en weten niet wat te kiezen.

1	Studiekeuzebeslissingen van begaafde personen	4
1.1	Factoren die de studiekeuze- of loopbaanbeslissing beïnvloeden	4
1.1.1	Vaardigheden en interesses	4
1.1.2	Multipotentialiteit	6
1.1.3	Verwachtingen van anderen	8
1.1.4	Vroeg opkomen van interesses gerelateerd aan loopbanen	8
2	Herkennen van multipotentialiteit en early emergers	10
2.1	Multipotentialiteit	10
2.2	Early emergers	12
3	Studiekeuze- en loopbaanbegeleiding in de praktijk	15
3.1	Begeleiding bij multipotentiële studenten en early emergers	16
3.1.1	Begeleiding bij multipotentialiteit	16
3.1.2	Begeleiding bij early emergers	17
3.2	Mogelijke begeleidingsstrategieën in het secundair onderwijs	19
3.2.1	Begeleiding volgens Greene	20
3.2.2	Begeleiding volgens Kerr	22
3.3	Mogelijke begeleidingsstrategieën voor begaafde volwassenen	25
	Literatuur	28

2.1.10 Onderpresteren op school: herkennen en preventieve aanpak

Hoe herken je begaafde onderpresteerders? Hoe kan je als leerkracht je onderwijs aanpassen zodat het onderpresteren van begaafde leerlingen kan worden voorkomen?

1	Het systeem van onderpresteren	4
1.1	Definitie en prevalentie	4
1.2	Oorzaken van onderpresteren	6
2	Hoe kan je begaafde onderpresteerders herkennen?	11
2.1	Gedragkenmerken bij onderpresteerders	11
1.1.1	Kleuters	11
1.1.2	Lagere school	11
1.1.3	Secundair onderwijs	12

2.2	Types begaafde leerlingen	14
1.1.4	De zelfsturend autonome leerling	15
1.1.5	De aangepast succesvolle leerling	15
1.1.6	De onderduikende leerling	16
1.1.7	De risicoleerling of dropout	16
1.1.8	De creatieve uitdagende leerling	17
1.1.9	De dubbel bijzondere leerling	18
2.3	Andere signaleringsmogelijkheden	25
3	Plan van aanpak	28
	Literatuur	29

2.2 Mogelijke keuzemodules

Hieronder worden een aantal keuzemodules opgelijst die mogelijks interessant kunnen zijn voor onderwijsprofessionals. Echter, we bieden regelmatig ook andere modules aan, ook gericht naar zorgprofessionals. Ook dit kunnen interessante modules zijn voor onderwijsprofessionals. Vooral voor wie leerlingen een op een begeleidt, kan het de moeite lonen om inzicht te krijgen in tools voor het persoonlijk begeleiden van begaafde leerlingen.

Niet elke module heeft een uitgebreide syllabus omdat sommige modules eerder praktisch gericht zijn.

2.2.1 Begaafdheid en mindset

Sommige begaafde personen denken vanuit een vaste mindset wat hen parten kan spelen bij het ontplooiën van hun potentieel. We geven in deze kennismodule inzicht in wat vaste en groeimindset is en vertellen je hoe beide types omgaan met tegenslagen, uitdaging, kritiek, inspanning en succes van anderen.

2.2.2 Mindsettraining voor kleuters - kinderen - jongeren

Hoe mensen over zichzelf denken, de overtuigingen die ze hebben over intelligentie, bepaalt hoe ze leren. Hoe geef je hen inzicht in vaste en groeimindset? Hoe verleg je hun comfortzone?

2.2.3 Onderpresteren van cognitief begaafde leerlingen omkeren

We weten uit onderzoek dat er twee paden leiden naar onderpresteren. Voor beide types onderpresteerder zijn interventies ontwikkeld om de motivatie weer op te krikken.

1	Helpende theoretische kaders	4
1.1	Het Achievement Orientation Model (AOM).....	4
1.2	Pathways to Underachievement Model (PUM)	7
1.2.1	Maladaptieve overtuigingen over competentie	7
1.2.2	Afnemende waardeovertuigingen.....	9
2	Wat kan een coach doen bij onderpresteren?.....	12
2.1	Handelingsplan bij onderpresteren.....	12
2.1.1	Stap 1: evaluatie van vaardigheden en capaciteiten en identificering van de types van onderpresteren.....	14
2.1.2	Stap 2: communicatie.....	16
2.1.3	Stap 3: Het veranderen van de verwachtingen van belangrijke andere personen.....	17
2.1.4	Stap 4: Identificatie met een rolmodel.....	18
2.1.5	Stap 5: het wegwerken van hiaten	20
2.1.6	Stap 6: Verandering van versterkende maatregelen thuis en op school.....	21
2.2	Interventies bij onderpresteren	25
2.2.1	Interventie bij lagere school kinderen.....	26
2.2.2	Preventieve aanpak bij jongeren	27
2.2.3	Omkeren van onderpresteren bij jongeren	28
	Literatuur.....	33

2.2.4 Het begeleiden van onderpresterende kinderen met De kracht in jezelf

Met de methode 'De kracht in jezelf' van Jan Kuipers leren we cognitief begaafde kinderen vaardigheden ontwikkelen waardoor ze de kracht in zichzelf (terug)vinden en zo steviger in hun schoenen zullen staan.

2.2.5 Het begeleiden van onderpresterende jongeren met Wijs op weg

Dit is een methode waarin verschillende aspecten met betrekking tot onderpresteren bij jongeren aan bod komen. We leren hoe je hen inzicht geeft in kwaliteiten, in waarden, in mindset, in leervaardigheden, in negatieve overtuigingen.

2.2.6 Cognitief begaafd en nog iets meer? Dubbel bijzonder

Leerlingen met kenmerken van begaafdheid en kenmerken van leer- of gedragsproblemen noemen we dubbel bijzonder. Zij worden vaak niet herkend in de klas of krijgen soms een verkeerde diagnose.

2.2.7 Genderverschillen bij cognitieve begaafdheid

Genderstereotypering bij leerkrachten beïnvloedt ondermeer de identificatie en onderwijsaanpassingen van begaafde meisjes. Wat weten we uit de literatuur wat betreft genderverschillen bij cognitief begaafde kinderen en volwassenen?

1	Gender algemeen.....	5
1.1	Inleiding.....	5
1.2	Genderstatistieken voor onderwijs in Vlaanderen.....	6
1.2.1	Basisonderwijs.....	6
1.2.2	Secundair onderwijs.....	6
1.2.3	Hoger onderwijs.....	7
1.2.4	Onderwijsopleidingen.....	9
1.2.5	PISA 2018 genderverschillen.....	9
2	Verschillen en gelijkenissen begaafde meisjes en jongens.....	12
2.1.1	Verschillen op gebied van ontwikkeling.....	14
2.1.2	Bekwaamheid en prestaties.....	14
2.1.3	Het socialisatieproces van mannelijke en vrouwelijke rollen.....	16
2.1.4	Carrière-ambities.....	17
2.1.5	Aanpassing en gevoel van eigenwaarde.....	17
3	Speciale zorgen voor begaafde jongens.....	19
3.1	Problematieken.....	19
3.1.1	Hoog activiteitsniveau.....	19
3.1.2	Onderpresteren.....	19
3.1.3	Aliënatie en ontkoppeling.....	21
3.1.4	Loopbaanbeslissingen tijdens volwassenheid.....	22
3.1.5	Een relatie als prestatie.....	23
4	Speciale zorgen voor begaafde meisjes.....	25
4.1	Barrières.....	25
4.1.1	Een duik in het gevoel van eigenwaarde.....	25

4.1.2	Een cultuur van romantiek en de achteruitgang van ambities.....	27
4.1.3	Ongelijkheid in de klas.....	29
4.2	Aanbevelingen voor begaafde meisjes	30
4.2.1	Coaching	30
4.2.2	Rolmodellen.....	32
4.2.3	Vriendschappen.....	32
4.2.4	Tijd voor zichzelf.....	32
	Literatuur.....	34

2.2.8 Suicide bij begaafde jongeren

Hoewel depressie, sociale isolatie en zelfmoord(gedachten) niet meer voorkomen bij (hoog)begaafde jongeren vergeleken met normaal begaafde jongeren, zijn er toch bepaalde aspecten verbonden aan de begaafdheid die van belang zijn bij het omgaan met jongeren die deze kwetsbaarheid vertonen.

2.2.9 Het ABC van motivatie bij begaafde personen

Uitgebreide uitleg over de zelfdeterminatietheorie bij cognitief begaafden waarbij we ook (de)motiverende opvoedingstijlen onder de loep nemen.

1	Zelfdeterminatietheorie.....	5
1.1	Psychologische basisbehoeften.....	6
1.1.1	Relaties: in verbondenheid met anderen, in contact met je wereld.....	8
1.1.2	Autonomie: de vrijheid het eigen handelen te mogen sturen	9
1.1.3	Competentie: het uitdagende pad naar meesterschap.....	11
1.2	Intrinsieke en extrinsieke motivatie.....	12
1.3	Leerkrachtstijlen en opvoedingskompas	14
1.3.1	Circumplexmodel.....	15
1.3.2	Onderzoek naar motiverend lesgeven.....	17
	Literatuur.....	20

3 CURRICULUM VITAE SABINE SYPRÉ

3.1 GEGEVENS

Naam:	Sypré
Voornaam:	Sabine
Adres:	Tarbotstraat 23 9000 Gent België
Telefoon:	0032 478 20 69 87
Emailadres:	opleidingen@hoogbloeier.be
Geboorteplaats:	Berchem
Geboortedatum:	28 april 1970
Nationaliteit:	Belg
Burgerlijke staat:	samenwonend
Kinderen:	4
Rijbewijs:	type B

3.2 DIPLOMA'S

1995:	Master Burgerlijk Ingenieur Architect - Universiteit Gent - voldoening
2015:	ECHA-diploma Specialist in Gifted Education Scriptie: Wijs op weg - 'De kracht in jezelf' van Jan Kuipers (2010) vertaald naar hoogbegaafde onderpresterende jongeren in het voortgezet onderwijs
2023:	Doctor in de psychologie – KU Leuven en Universiteit Gent

Proefschrift: Ontluiken van potentieel. Het bevorderen van motivatie en betrokkenheid van cognitief begaafde leerlingen in het reguliere secundaire onderwijs

3.3 PUBLICATIES

<https://orcid.org/0000-0002-8696-5764>

<https://research.ugent.be/web/person/sabine-sypre-0/publications/nl>

<https://ppw.kuleuven.be/scad/staff/00125270>

3.4 ERVARING

3.4.1 Werkervaringen bouwsector

1994-1997:	stagiair ir-arch bij bvba Holemans-Minsart
1997-1999:	zelfstandig ir-arch bij ir. Holemans
1999-2010:	zaakvoerder ir-arch bij Plano Architecten & Ingenieurs
2010-2013:	zelfstandig ir-arch bij Sabine Sypré, eenmanszaak

3.4.2 Werkervaringen hoogbegaafdheid

2010-2014:	zelfstandig hoogbegaafdencoach bij Hoogbloeier, eenmanszaak
2014-2018:	zelfstandig specialist hoogbegaafdheid bij Hoogbloeier cvba
2018-2021:	valorisatiemedewerker bij Project TALENT
2018-2023:	doctoraatsonderzoek aan KU Leuven en Universiteit Gent
2022-nu:	verantwoordelijke opleidingen bij Hoogbloeier cvba vrijwillig wetenschappelijk medewerker aan Universiteit Gent

3.4.3 Vrijwilligerswerk

2010-2012:	Ledenadministratie Bekina Oost-Vlaanderen
2012-2014:	Voorzitter Bekina Oost-Vlaanderen
2014-2019:	Voorzitter Bekina

3.5 TALEN

Nederlands:	moedertaal
Engels:	professionele werkvaardigheid, niveau C
Frans:	matige werkvaardigheid, niveau B
Duits:	matige werkvaardigheid, niveau B
Arabisch:	beginner, niveau A

3.6 VRIJE TIJD

Schaken, muziek, tekenen, koken,...

3.7 BIJLAGE

3.7.1 ERVARING HOOGBEGAAFDHEID

2010	
vanaf mei:	bestuurslid Bekina OVL ledenadministratie en organisatie van kinderen ouderactiviteiten
augustus:	zomeracademie Hoogbegaafdheid en Talentontwikkeling Frank De Mink (zie relevante setting 1 bij ECHA-opleiding)
september:	opstart Hoogbloeiër als site met info voor ouders
september:	start van het theoretisch gedeelte van ECHA-opleiding in Nijmegen

vanaf november:	thema-avonden bij Hoogbloeier voor ouders (zie stageverslag Info-avonden bij ECHA-opleiding)
2011	
maart:	opleiding Ik leer anders ivm automatiseringsproblemen bij kinderen
vanaf april:	begeleiding van hoogbegaafde kinderen met automatiseringsproblemen
april:	seminar ECHA-opleiding
april:	zorgbeleid in Langeledeschool Wachtebeke (zie stageverslag Zorgbeleid bij ECHA-opleiding)
vanaf juli:	begeleiding van ouders van hoogbegaafde kinderen
augustus:	WCGTC-congres in Praag, wereldcongres hoogbegaafdheid (zie relevante setting 2 bij ECHA-opleiding)
september:	familiedag Bekina (zie relevante setting 3 bij ECHA-opleiding)
september:	bijdrage in tijdschrift Hoogbegaafd!?
Oktober:	Bekina-congres in Kortrijk
vanaf december:	organisatie van kinderactiviteiten zoals museumbezoek met gids, workshops voor hoogbegaafde kinderen
2012	
vanaf maart:	lezingen over hoogbegaafdheid
maart:	begeleiding van hoogbegaafde kinderen met De kracht in jezelf
juni:	begeleiding van hoogbegaafde jongeren met eigen ontwikkeld traject Wijs op weg
juni:	voorzitter van Bekina OVL- september, ECHA-congres Münster
vanaf september:	plusgroepen voor hoogbegaafde kinderen
oktober:	studiedag Innovatief Evalueren van LerenHoeZo

2013

Februari: ECHA-netwerkdag in Tilburg
 vanaf maart: pedagogische studiedagen voor scholen
 maart: studiedag Mythes van LerenHoeZo
 mei: organisatie tienerreis CERN met Bekina
 oktober: studiedag Hinderkoppen in Antwerpen
 verdere uitbouw: begeleiding, plusgroepen, zorgbeleid/studiedagen voor scholen, advies voor ouders/scholen, organiseren van kinderactiviteiten

2014

Februari: nationaal voorzitter van Bekina
 vanaf april: ontwikkeling van onze opleiding hoogbegaafdheid
 mei: congres JOnGTalent! in Leuven
 september: ECHA-congres Ljubljana
 vanaf september: uitbreiding van Hoogbloeier met 8 freelancers opgeleid binnen Hoogbloeier
 december: oprichting cvba Hoogbloeier

2015

verdere uitbouw: Hoogbloeier cvba
 scriptie ECHA-opleiding
 november: diploma ECHA-opleiding

2016

verdere uitbouw: Hoogbloeier cvba
 maart: ECHA-congres Wenen

2017

verdere uitbouw: Hoogbloeier cvba

2018

verdere uitbouw: Hoogbloeier cvba

augustus: ECHA-congres Dublin

2018-2023

Phd-onderzoek

